

viia asjaolu, et Riia vapis, mis ju Tartu omaga väga sarnane, tõesti lõvi pea on olemas, olgugi mitte väravas, vaid selle all. Ka Lemsalu vapis on väravas lõvi pea.

Riia vapi sugestiivse mõjuga võib ehk seletada ka seda imelikku vapivärvide loetelu. Arndt'i enda kirjelduse järgi oli tolleaegse Riia vapi väli sinine, tornid ja müür punased, tornide tipud ja võtmed hõbedased, tornide lipud, kroon ja rist kuldsed. Tartu vapi värvidest teadis ta vist ainult seda, et seal esineb punane ja hõbe. Vappide sarnasuselt oletuseni, et ühesugused esemed mõlemas vapis omavad ka ühesuguse värvi, oli ainult üks samm. Seega pidi müür olema punane ja võti hõbedane. Samuti oli loomulik oletus, et kroon peaks olema kuldne. Raskusi tegi aga välja värvus. Et see oleks olnud sinine, nagu selleaegses Riia vapis, ei söandanud Arndt nähtavasti siiski tõendada, vaid omistas selle värvuse ainult poolkuule ja enda leiutatud kuulidele müüri. Kerge oli ka omistada langevõrele hõbedane, mõõgale loomulik ja selle pidemele kuldne värvus. Kuna nii kõik Riia vapi värvid olid juba omistatud kujunditele, välja värvus aga loomulikult pidi olema teistsugune, ei jäänud Arndt'il muud üle, kui jätta see lahtiseks.

Peatusime pikemalt Arndt'i vapikirjelduse juures, kuna see, nagu näeme allpool, suurel määral mõjustas Tartu vapi edaspidist arengut. Ühtlasi iseloomustab see kujukalt heraldika taset 18. sajandil.

Tartus eneses oli vene aja algul nähtavasti säilinud veel mingisugune traditsioon linnavapi värvide kohta. Seetõttu võidi 1725. ja 1728. a. valitsuse nõudmise peale esitada mitte ainult vapi kirjeldus, vaid ka värvides joonistus. Kuid 18. sajandi lõpul oli see traditsioon juba väga kahvatanud. Kui valitsus a. 1784 Tartu raelt muude teadete hulgas nõudis andmeid linnavapi kohta, laenati vapikirjeldus Arndt'i kroonikast. Sealjuures oli rae vastuse koostajaks tähtsaim Balti 18. sajandi ajaloo teadlasest — justiitsbürgermeister Fr. K. Gadebusch. Ainult krooni värvuse küsimuses ei olnud Gadebusch Arndt'iga samal arvamusel. Nimelt omistab ta sellele, interpreteerides vääriti Stephan Báthory 1584. a. privileegi, hõbedase ja punase värvi.

Juba järgmisel aastal nõuti raelt jälle andmeid linnavapi kohta, seekord valitseva senati jaoks. Arvestades Gadebuschi autoriteeti ajaloolistes küsimustes on mõistetav, et magistraat ei hakanud koostama uut vapikirjeldust, vaid kordas vastuses Gadebuschi oma muutmata kujul. Selle kirjelduse põhjal koostatigi senatis Tartu vapi kirjeldus, mis koos teiste Liivimaa linnade vappide omadega 4. okt. 1788 Katarina II poolt kinnitati. Vene täieliku seadustekogu koostamisel trükiti ka see seal ära (T. XXII Nr. 16 716). Samuti võeti see muutmatult